

16e SAMENWERKINGSPROGRAMMA

VASTE GEMENGDE COMMISSIE

QUEBEC-VLAANDEREN

VOOR DE JAREN 2021-2023.

IN UITVOERING VAN

HET AKKOORD

TUSSEN

DE REGERING VAN QUEBEC

EN

DE VLAAMSE REGERING

QUEBEC, 4 FEBRUARI 2021

OPENING VAN DE COMMISSIE

De 16^e vergadering van de Vaste Gemengde commissie (VGC) voor de bespreking van het samenwerkingsprogramma voor de jaren 2021-2023, met toepassing van het Akkoord tussen de Vlaamse regering en de regering van Quebec, vindt virtueel plaats op 4 februari 2021. De voorzitter van de Vlaamse afvaardiging dankt de voorzitter van Quebec en nodigt de leden van haar afvaardiging uit om zich voor te stellen¹. De voorzitter van de afvaardiging van Quebec nodigt de leden van zijn afvaardiging uit om hetzelfde te doen. De twee leiders van de afvaardigingen nemen om de beurt het woord, gevolgd door de Algemeen Afgevaardigde van Quebec in Brussel.

1. NIEUWS UIT VLAANDEREN

Eerst wil ik onze vrienden uit Quebec van harte danken voor hun deelname aan deze virtuele zestiende vergadering van de Gemengde Commissie (in Brussel). Voor ik een overzicht geef van het nieuwe samenwerkingsprogramma 2021-2023, zou ik graag even stilstaan bij de Vlaamse strategie in de coronacrisis, de aanpak van de Vlaamse regering in de strijd tegen de coronacrisis.

Het coronavirus heeft ook Vlaanderen hard getroffen. Daarom zal het in de volgende jaren 4,3 miljard euro investeren in het herstel van zijn economische en sociale weefsel. Dit investeringsplan, 'Vlaamse Veerkracht', is het meest ambitieuze project dat een Vlaamse regering ooit heeft ondernomen. Het steunt op zeven pijlers, zeven ambities, zeven uitdagingen.

Onze eerste ambitie en ook onze eerste uitdaging is het behoud van de uitmuntendheid van ons zorgsysteem en de handhaving ervan op wereldvlak. Daarom voorzien wij in bijkomende financiële middelen tot 525 miljoen euro per jaar om de zwakke punten van ons gezondheids- en welzijnssysteem te verhelpen.

Onze tweede uitdaging is de versterking van de reactiviteit en efficiëntie van ons bestuur. We moeten bijvoorbeeld de aflevering van vergunningen aan ondernemingen en burgers versnellen. Ook de beroepsprocedures moeten sneller kunnen. Daarom zullen wij investeren in de aanstelling van bijkomende rechters in de Raad voor Vergunningsbetwistingen. Bovendien zullen wij de bureaucratie bestrijden door een einde te maken aan de overijverige regelgeving. We zullen regels zonder toegevoegde waarde afschaffen. Dankzij die aanpak zullen we een gericht beleid kunnen voeren en betere keuzes kunnen maken. De Vlaamse overheid kent tal van subsidies toe, die meestal nuttig en nodig zijn. Toch is een afstemming van de subsidiebronnen nodig. Wij zullen een strengere audit van de uitgaven toepassen en telkens vragen of de uitgave verantwoord is.

Onze derde ambitie en uitdaging is een snelle, veilige digitale transitie van Vlaanderen met respect voor de privacy. In deze coronacrisis hebben wij de technologie benut om ons dagelijkse leven te verbeteren en te vergemakkelijken. We moeten dit ogenblik aangrijpen om de vaandeldrager van deze digitale revolutie te worden. Wij willen daarom, tijdens de huidige legislatuur, een Vlaamse onderneming van openbaar nut oprichten die gespecialiseerd is in gegevensverwerking en die deze specifieke opdracht zal krijgen. Wij moeten ons aansluiten bij de landen die hun samenleving verbeteren door gebruik te maken

¹ De lijst van de leden van de twee afvaardigingen is bijgevoegd in bijlage 2.

van technologieën zoals artificiële intelligentie, robotica en het Internet der Dingen. Om die gegevensstromen te verwerken, willen wij zo snel mogelijk 5G lanceren.

De vierde pijler is de transitie naar meer duurzaamheid en de decarbonisatie van onze economie en onze samenleving. Om dat doel te bereiken, zullen we toekomstgericht investeren in innovatie en digitalisering, onderzoek en ontwikkeling. Wij zullen het goedgekeurde groeitraject van 250 miljoen euro investeringen in onderzoek en ontwikkeling versnellen, met een bijzondere aandacht voor R&D-projecten in de ondernemingen. Ik zal enkele van de opmerkelijkste vermelden. In het kader van de 'Blue Deal' zullen wij de problematiek van droogte, waterschaarste en overstromingen aanpakken. Wij zullen er bijna een half miljard euro in investeren. We starten een grootschalig programma voor de versnelling van de duurzame renovatie van woningen en andere gebouwen. We zetten in op hernieuwbare energie en investeren in de opvang en het hergebruik van CO₂. Wij hebben de ambitie om Vlaanderen om te vormen tot een regio die zich in de voorhoede bevindt van de vooruitgang inzake waterstof. Wij zullen met ons plan Vlaamse Veerkracht meer dan ooit investeren in fietsinfrastructuur en andere duurzame vervoersmodi. We zullen ook de laadinfrastructuur voor elektrische voertuigen fors ontwikkelen. Vlaanderen zal meer dan ooit een draaischijf voor recyclage zijn, een voorbeeld van circulaire economie.

Naast de investering in innovatie is de tijd ook rijp voor investeringen in openbare werken, onze vijfde uitdaging. Wij zullen investeren in schoolgebouwen, ziekenhuizen, cultuur- en sportinfrastructuur en in het erfgoed. We ontwikkelen naast 5G ook glasvezelnetten. Wij zullen uiteraard ook grote mobiliteitswerken ondernemen, zoals de vergroening van het openbaar vervoer, de bouw van nieuwe sluizen, de ophoging van bruggen en natuurlijk Oosterweel, het grootste infrastructuurproject van West-Europa.

Inmiddels gaat de strijd tegen het coronavirus verder. Zo komen we bij onze zesde uitdaging: ervoor zorgen dat we met het virus leren leven, wat een moeilijk evenwicht zou kunnen blijken tussen volledige vrijheid en een zekere mate van beperkingen. Concreet moeten wij ons over de volgende vragen buigen: Hoe zorgen we ervoor dat onze scholen maximaal openblijven? Hoe verzekeren we onze ouderen in woonzorgcentra van een menselijke en veilige oude dag? Hoe geven we de horeca en de evenementensector een nieuwe start? Welke bijkomende stimulansen kunnen we geven om de culturele wereld te doen herleven? Wat kunnen we doen voor het rijke Vlaamse verenigingsleven? Hoe blijven we onze doodgebloede toeristische sector en evenementensector steunen? Dankzij ons investeringsinstrument 'Participatiemaatschappij Vlaanderen' zullen we bedrijven helpen om solvabel te blijven. Wij voorzien in een kapitaal van 1 miljard euro voor achtergestelde leningen en goedkope kapitaalparticipaties, naast 3,4 miljard euro garantiecapaciteit.

Tot slot hebben we een zevende ambitie: ons menselijke kapitaal versterken door nog meer te investeren in onderwijs van hoge kwaliteit, in voortgezette vorming en een effectief activeringsbeleid voor inactieven en werkzoekenden. Als Vlaanderen zijn wens om een uitmuntende Europese regio te worden wil waarmaken, moet het de werkzaamheidsgraad verhogen. Dat zal niet gemakkelijk zijn, maar toch hebben wij de ambitie om de werkzaamheidsgraad van 75 % op te trekken naar 80 %, wat betekent dat er 120.000 bijkomende jobs gecreëerd worden. Meer dan ooit zullen we een beroep moeten doen op ieders samenwerking om onze vele troeven te benutten en zo weer in tal van domeinen in de Europese kopgroep te komen.

In het afgelopen jaar zijn onze regio's ondanks de coronacrisis nog meer naar elkaar toe gegroeid. Vooral op het vlak van cultuur waren er constructieve contacten, die waarschijnlijk in de komende jaren een vervolg zullen krijgen.

Maar er bestaat ook een sterk streven naar een verdere samenwerking in andere domeinen, zoals onderwijs, scheepvaart, onderzoek en innovatie, economie en milieu, zoals uit de voorbereidende teksten blijkt.

Kortom, ik wil van ganser harte blijven investeren in onze samenwerking in alle genoemde domeinen.

2. NIEUWS UIT QUEBEC

De adjunct-onderminister voor bilaterale betrekkingen van het Ministère des Relations internationales et de la Francophonie du Québec (MRIF), de heer Éric Marquis, dankt de Secretaris-generaal van het Departement Buitenlandse Zaken van Vlaanderen, mevrouw Julie Bynens, en de Vlaamse vrienden van harte voor hun uitnodiging op deze 16e commissie, en onderstreept optimistisch de samenwerkingsmogelijkheden in de sectoren handel, cultuur en innovatie.

Vervolgens benadrukt hij de veerkracht van het MRIF, dat zijn praktijk van internationale betrekkingen heeft kunnen aanpassen en zijn betrekkingen met zijn partners heeft kunnen onderhouden door gebruik te maken van informatietechnologie. In deze gedachtegang wijst hij erop dat het MRIF in 2020 een eerste virtuele zending heeft uitgevoerd in Frankrijk en dit voorjaar hetzelfde wil doen in België, afhankelijk van de beschikbaarheid van de minister, mevrouw Nadine Girault. In deze context werd ook een reeks virtuele gesprekken tussen mevrouw Girault en buitenlandse partners georganiseerd, naast een groot aantal webinars. De heer Marquis benadrukt de deelname van minister-president Jan Jambon aan het virtuele panel: 'États fédérés et régions: rôle moteur dans le commerce international' (Deelstaten en regio's: een motor voor de internationale handel), op 14 december van vorig jaar in het kader van de Conferentie van Montreal. Hij vermeldt ook dat de eerste minister, de heer François Legault, met de heer Jambon heeft overlegd ter gelegenheid van het Economisch Wereldforum van Davos, in januari 2020.

De heer Marquis geeft een overzicht van de initiatieven van het MRIF, die volledig passen in de prioriteiten van de Regering van Quebec voor de ondersteuning van het economisch herstel na de pandemie.

Eenzijds heeft minister Girault in het najaar van 2019 de Economische Visie van Quebec gelanceerd: een trots Quebec dat overal ter wereld zakendoet. De regering van Quebec heeft de overheidsmiddelen voor de economie en de internationale betrekkingen herschikt om de Quebecse ondernemingen beter te steunen in hun ontwikkeling op de internationale markten en het aantrekken van privé-investeringen.

Het MRIF heeft op deze wens van de eerste minister om meer op de internationale economie te mikken gereageerd door binnen het ministerie een nieuw onderministerie voor economische en interministeriële betrekkingen op te richten.

Het MRIF heeft ook in Europa sectorale actiegroepen gecreëerd die diverse overheidsactoren verzamelen van de vertegenwoordigingen van Quebec in Europa, de zetel van het MRIF in Quebec en de sectorministeries, om mogelijkheden voor te stellen om de Quebecse ondernemingen op de Europese markten te steunen en investeringen aan te trekken.

Anderzijds heeft de regering van Quebec verscheidene plannen en strategieën gelanceerd om de economie te steunen, met name:

- het “Plan pour une économie verte 2020” (PEV) (Plan voor een Groene Economie);
- het “Plan de relance économique du milieu culturel” (Plan voor de economische relance van het culturele milieu);
- de “Stratégie de valorisation des minéraux critiques et stratégiques” (Strategie voor de valorisatie van kritieke en strategische mineralen);
- de “Stratégie du Québec 2020-2025 pour le développement des serres” (Strategie van Quebec voor de ontwikkeling van broeikassen);
- het “Plan d’action nordique 2020-2023” (Noords actieplan).

Ondanks de pandemie doet Quebec het economisch goed, zowel op het vlak van de werkloosheidsgraad als qua groei van het bbp en behoud van de werkgelegenheid. Alle maatregelen van de regering moeten de Quebecse economie helpen om op deze weg verder te gaan en zich goed te positioneren voor de post-covid-periode.

Quebec is dus goed geplaatst om de bilaterale samenwerking met Vlaanderen voort te zetten. Hoewel de pandemie de uitvoering van sommige van de 13 projecten die tijdens de vorige vergadering van de VGC, op 4 oktober 2017, waren geselecteerd en goedgekeurd, vertraagd of verhinderd zal hebben, is de regering van Quebec ervan overtuigd dat het mogelijk moet zijn om de 7 nieuwe gekozen projecten te realiseren ten bate van de twee samenlevingen.

Aansluitend onderstreept de algemeen afgevaardigde van Quebec in Brussel, Pierre-Luc Desgagné de levendige en vruchtbare relatie tussen Quebec en Vlaanderen. De twee partners staan open voor economische uitwisselingen en hechten belang aan de vraagstukken rond identiteit en taal.

De algemeen afgevaardigde stipt aan dat hij sinds zijn aantreden in juni 2019 aan verscheidene ontmoetingen met de leidinggevendenden inzake internationale betrekkingen van Vlaanderen heeft deelgenomen. Het betrof onder meer uitwisselingen met politieke hoogwaardigheidsbekleders en vertegenwoordigers van lokale milieus, met name met de minister-president in februari 2020 en de voorzitter van het Vlaams parlement in juni 2020.

Op economisch vlak herinnert de algemeen afgevaardigde aan het belang van de scheepvaart in de relatie tussen Quebec en Vlaanderen: de havens van Antwerpen en Montreal zijn gebonden door langlopende afspraken, net als de havens van Gent en Quebec.

3. ECONOMISCHE ZAKEN

3.1 Stand van zaken in Quebec

In 2018 vertegenwoordigde de internationale export bijna 30 % van het bbp van Quebec. Quebec wil over vijf jaar de internationale en interprovinciale export tot 50 % van het bbp verhogen.

Om dat doel te bereiken, zijn de activiteiten rond de steun voor de export verzameld in Investissement Québec International (IQI). De strategie werd herzien en zal de nadruk leggen op de identificatie, voorbereiding en begeleiding van de ondernemingen van Quebec met het grootste exportpotentieel.

Quebec zal daarom meer promotie maken voor vrijhandelsakkoorden zoals het Trans-Pacific Partnership en de Brede Economische Handelsovereenkomst met de Europese Unie.

Vlaanderen en Quebec hechten belang aan de versterking en bevordering van hun handelsbetrekkingen. In de voorbije twee jaar hebben verschillende activiteiten plaatsgevonden, zoals:

- maart 2018: staatsbezoek aan Quebec;
- maart 2018: paviljoen van Quebec op de beurs Tavola (Kortrijk);
- april 2018: na-zending naar Vlaanderen na de beurs Seafood Expo;
- mei 2018: paviljoen van Quebec op de beurs Knowledge for Growth;
- oktober 2019: zending over biowetenschap;
- november 2019: zending over intelligente steden;
- 2018-2020: samenwerking op verscheidene buitenlandse beurzen (BIO, MWC, Websummit, Milipol, Bourget enz.);
- 2018-2020: uitnodiging van Vlaamse besluitvormers op verschillende evenementen in Quebec (SIAL, WAI, ITS, MIGS, Aeromart, Fintech Forum enz.).

FIT (Flanders Trade and Investment) en IQI hebben hun samenwerking voor de bevordering van de handelsbetrekkingen voortgezet, met name door:

- de uitwisseling van profielen van bedrijven die deelnemen aan salons en handelsbeurzen in Europa en Noord-Amerika waarop afvaardigingen van beide partijen aanwezig zijn (bv. Health Expo, Busworld);
- de promotie van evenementen/activiteiten die plaatsvinden op het territorium van de andere partij en interessant kunnen zijn voor de bedrijven (bv. Knowledge for Growth, Tavola, seminars van het Antwerp/Flanders Port Training Center (APEC), SIAL in Montreal in mei 2018, enz.);
- de samenwerking in het kader van handelszendingen van de ene partij op het grondgebied van de andere partij, om de zakelijke afspraken te maximaliseren en samenwerkingen tussen bedrijven aan te moedigen (bv. programma voor inkopers op beurzen, B2B-evenement over cyberveiligheid).

3.2 Stand van zaken in Vlaanderen

De Vlaamse partij (FIT) bevestigt de voortzetting van de structurele economische samenwerking met Export Québec (afdeling export) en Invest Québec (afdeling investering). De twee partijen verbinden zich tot de verdere uitwisseling van informatie over zakelijke en investeringsopportuniteiten. Ad hoc en op verzoek van de andere partij zal men informatie uitwisselen over de eigen markt en sectoren, zullen er

nuttige contacten worden verstrekt en zullen er ervaring en kennis worden gedeeld om de internationale handel en de investeringen tussen Vlaanderen en Quebec verder te versterken. De samenwerkingsmogelijkheden zijn te vinden in de volgende acties :

- uitwisseling van informatie over de geplande deelname aan tentoonstellingen overal ter wereld (bijvoorbeeld BIO USA, SXSW, SIAL);
- steun aan bezoeken van handelsafvaardigingen van respectievelijk Vlaanderen en Quebec;
- onderzoek van de mogelijkheden om samenwerkingsakkoorden te sluiten tussen de organisaties van de sector en de speerpuntclusters (Catalisti, SIM, Flux50, VIL, Flanders' Food, Blue Cluster), ook op het vlak van de logistiek en de ICT/AI (bijvoorbeeld VIL / Cargo M, <https://www.cargo-montreal.ca/fr/intro/>, eventueel tussen havens);
- bevorderen van de opportuniteiten voor samenwerking tussen universiteiten en hogescholen van Vlaanderen en Quebec op het vlak van spel/amusement (bv. Howest Kortrijk, DAE (Digital Arts and Entertainment) en UQAC-NAD);
- FIT bevordert de uitwisseling van informatie tussen Vlaio en Invest Québec over de financiering/subsidiëring voor de internationale expansie van hun op R&D gerichte ondernemingen;
- FIT geeft de aanzet voor de start van gemeenschappelijke investeringsfondsen voor gezamenlijke investeringsprojecten van hun ondernemingen.

4 ONDERWIJS

4.1 Samenwerking en uitwisseling van kennis

De Vlaamse partij staat open voor de mogelijke uitwisseling van kennis en informatie en voor het delen van best practices in de domeinen die Quebec in het nieuwe werkprogramma 2021-2023 voorstelt. Het voornaamste belang is:

1. 'inclusie', vanuit verschillende invalshoeken:

Het algemene aspect van de begeleiding van leerlingen met bijzondere behoeften (steun voor leerlingen met specifieke behoeften);

- Sociale inclusie in het schoolonderwijs: inschrijvingsrecht, wettelijke toegang, desegregatie op school, sociale vermenging ...
- Inclusie (van studenten met een handicap) in het hoger onderwijs. In samenwerking met het Ministerie van Onderwijs levert het Steunpunt Inclusief Hoger Onderwijs (SIHO) bijkomende inspanningen voor de uitrol van het universeel ontwerp in het hoger onderwijs, waarvan de regering met de ratificatie van het Verdrag van de Verenigde Naties een prioriteit heeft gemaakt. De bepalingen van het Covenant Support Center Inclusive Higher Education (2020-2024) omvatten ook een toegespitste aandacht voor de uitrol van het inclusieve onderwijs waarin het universeel ontwerp primordiaal is.

SIHO organiseert nu in samenwerking met Frederic Fovet (Canada) een reeks webinars voor echt inclusieve universiteiten. De samenwerking met Fovet is begonnen in 2014, toen hij aan het hoofd stond

van het Office for Students with Disabilities van de McGill-universiteit (Montreal). Bovendien zijn er ongetwijfeld andere goede contacten in Montreal en elders. Dit blijft voor SIHO een fascinerend onderzoeksdomein. Gelet op de nauwe contacten voor de webinars kan de samenwerking met Quebec op korte termijn verder worden uitgebouwd.

2. Preventie van radicalisering, zowel in het secundair onderwijs als in de studie-oriëntering (CLB).

4.2 Door Vlaanderen aan de Quebecse partij aangeboden vrijstellingen

In het kader van het beurzenprogramma *Master Mind* biedt de Vlaamse partij Quebecse studenten beurzen aan voor masterstudies aan Vlaamse instellingen voor hoger onderwijs. Het aanbod van beurzen wordt aan het eind van het jaar bekendgemaakt, met de uiterste datum voor de kandidaturen in het voorjaar².

4.3 Door Quebec aan de Vlaamse partij aangeboden vrijstellingen

De Quebecse partij biedt tien vrijstellingen van inschrijvingsgelden (hierna 'vrijstellingen') per jaar aan Vlaamse studenten die aan de universiteiten van Quebec komen studeren.

De vrijstellingen van bijkomende inschrijvingsgelden stellen de geselecteerde internationale studenten vrij van de bijkomende inschrijvingsgelden die normaal worden geëist voor hogere studies in Quebec.

Eén (1) vrijstelling wordt toegekend aan een Vlaamse student zodat deze de inschrijvingsgelden en forfaitaire bedragen kan voldoen die aan niet in Quebec verblijvende Canadese studenten worden gevraagd, om voltijds te studeren in een studieprogramma dat leidt tot een universitair diploma van de eerste cyclus in een onderwijsinstelling van universitair niveau in Quebec.

Zes (6) vrijstellingen worden toegekend aan Vlaamse studenten die ingeschreven zijn in een studieprogramma dat leidt tot een universitair diploma van de tweede cyclus in een onderwijsinstelling van universitair niveau in Quebec, zodat zij aan de inschrijvingsgelden kunnen voldoen die aan studenten in Quebec worden gevraagd.

Drie (3) vrijstellingen worden toegekend aan Vlaamse studenten die ingeschreven zijn in een studieprogramma dat leidt tot een universitair diploma van de derde cyclus in een onderwijsinstelling van universitair niveau in Quebec, zodat zij aan de inschrijvingsgelden kunnen voldoen die aan studenten in Quebec worden gevraagd.

Zoals uit de balans van de twee afgelopen jaren blijkt, zijn de aan de Vlaamse partij toegekende vrijstellingen goed gebruikt.

² (<http://www.studyinlanders.be/en/scholarship-programmes/master-mind-scholarships/>)

Balans van de vrijstellingen 2019-2020

	Bachelor	Master	Doctoraat	Gebruikt	Beschikbaar
Quotum	1	6	3		10
Herfst 2020	1	3	1	5	5
Winter 2020	1	5	2	8	2
Herfst 2019	1	3	2	6	4
Winter 2019	1	0	3	4	6

Quebec wenst de samenwerking in stand te houden en het aanbod van vrijstellingen voor de twee volgende jaren te vernieuwen. Gelet op het belang van de betrekkingen tussen Quebec en Vlaanderen en met het oog op de versterking van de banden, wenst Quebec de samenwerking op het vlak van de mobiliteit van de studenten op universitair niveau in een afspraak te formaliseren.

5 ONDERZOEK EN INNOVATIE

5.1 Samenwerking tussen het Fonds voor Wetenschappelijk Onderzoek en de Fonds de recherche du Québec

De samenwerking met Quebec is een vaste waarde geworden in het Fonds voor Wetenschappelijk Onderzoek (FWO). De onderzoeksfondsen, zowel de Fonds de recherche du Québec (FRQ) als het FWO, hebben in 2017 samen vier onderzoeksprojecten gefinancierd aan de Universiteit van Gent, de Katholieke Universiteit Leuven en de Vrije Universiteit Brussel. Deze projecten werden in januari 2018 gefinancierd en gestart voor een periode van drie jaar.

(lijst van de gefinancierde projecten: [List_Voor_Webpublicatie_Quebec-call-2017.pdf](#) (fwo.be))

Het FWO heeft een akkoord gesloten met de FRQ voor de financiering van projecten voor interdisciplinair basisonderzoek in onderzoeksdomeinen die worden bestreken door ten minste twee van de drie deelnemende fondsen van de FRQ (FRQNT, FRQS of FRQSC).

Zo werd de derde oproep van het Bilaterale samenwerkingsprogramma Vlaanderen-Quebec in maart 2020 gelanceerd en werden de resultaten in december 2020 bekendgemaakt. In deze laatste wedstrijd werden 30 gezamenlijke projecten van onderzoekers in Quebec en Vlaanderen ingediend. Vier van deze projecten werden gefinancierd:

1. ePEStemologie: sociale en ecologische integriteit in de initiatieven voor de betaling van ecosysteemdiensten;
2. Karakterisering en modellering van de elektromagnetische signatuur van weefsels uit de biometrische engineering in het spectrum van de microgolven tot terahertz;
3. TECH-4-KOA: Technologie-gebaseerde gangrevalidatie voor knie osteoartrrose: Real-life feedback over gewrichtsbelasting op basis van computersimulaties en artificiële intelligentie;
4. Mobiel apparaat voor de verzameling van medische gegevens voor het biomedisch onderzoek: antwoorden op de ethische en juridische problematiek en die van het gezondheidsbeleid.

Quebec draagt via de FRQ jaarlijks 100.000 \$CAD per project bij, voor een periode van drie jaar en een totaal van 1,2 M\$CAD, waaraan de FRQ een bedrag voor de indirecte onderzoekskosten toevoegen.

Deze gezamenlijke onderzoeksprojecten dragen bij tot de vooruitgang van de kennis van de volksgezondheid, het milieu en de sociale gedragspatronen die er verband mee houden, en van de ethische en juridische problematiek en die van het gezondheidsbeleid. De FRQ benadrukken het belang van de onderzoeksprojecten voor de versterking van de internationale banden tussen Vlaanderen en Quebec. Ze herhalen hun belangstelling voor het behoud van actieve samenwerkingsverbanden met het FWO en voor de lancering van een vierde oproep in 2022 of 2023. Daarnaast zijn andere vormen van samenwerking met Quebec mogelijk, zoals reisbeurzen, onderzoeksbeurzen en -projecten (zie bijlage 1).

5.2 VLIZ ISMER

Het Institut des sciences de la mer de Rimouski, Quebec (ISMER) en het Vlaams Instituut voor de Zee (VLIZ) hebben op 23 september 2015 een kaderovereenkomst inzake samenwerking ondertekend. Deze zending heeft de twee organisaties in staat gesteld om elkaar beter te leren kennen. Na de benoeming van de nieuwe directeur, Guillaume St Onge, zijn de bestaande akkoorden en MoU herzien. Het VLIZ is ook op de hoogte gebracht van het nieuwe onderzoekscentrum voor onderzees geluid en de mogelijkheid van een eventuele samenwerking in dit kader: www.ismer.ca/actualites/64-une-station-de-recherche-en-acoustique-marine-sera-deployee-au-large-de-rimouski

De bestaande afspraken en bepalingen van het protocolakkoord zijn in principe nog altijd van toepassing. Het is de bedoeling ze in de twee volgende jaren verder te integreren in een concreter werkplan. Het is de bedoeling een werkvergadering te plannen zodra er weer fysieke vergaderingen en reizen mogelijk zijn na de coronapandemie.

6 MARITIEME AANGELEGENHEDEN

6.1 Actuele onderwerpen voor de Vlaamse partij

De Vlaamse partij stelt belang in de samenwerking op het vlak van de uitwisseling van kennis rond de volgende thema's:

- de estuaire scheepvaart en meer bepaald de binnenvaartschepen die in Quebec worden ontwikkeld;
- autonome navigatie (zeevaart en binnenvaart);
- passend gebruik en bevestiging van loodsladders op door loodsen uitgebate commerciële vaartuigen;
- ICT en data intelligence bij het beheer van de havens en logistieke ondernemingen (FIT).

6.2 Maritieme situatie van Quebec in verband met de voorgestelde thema's

Gelet op de competenties van Quebec in het maritieme domein en de Vlaamse interesses, zouden er samenwerkingen mogelijk zijn inzake:

- **De korte vaart**

De estuaire scheepvaart wordt in Quebec benaderd volgens het concept van de korte vaart. Dit impliceert dat het zeevervoer van goederen of passagiers over beperkte afstanden gebeurt. Hier kan een heel marktsegment worden ontwikkeld, dat van het weg- en spoorvervoer waarvan de kenmerken een transfer naar de waterweg mogelijk maken. De korte vaart vereist uitrustingen en infrastructuren, met name op de overslagpunten die essentieel zijn voor zijn ontwikkeling en efficiëntie, de ontwikkeling van intermodale platformen die de overgang tussen verschillende vervoerswijzen sneller en goedkoper doen verlopen, de aanleg van hellingen voor het laden en lossen van voertuigen op de schepen, of de toevoeging van bepaalde uitrustingen die het laden of lossen efficiënter maken.

- **Optimalisatie van de trajecten voor de commerciële vaart**

De Saint-Lawrencerivier is een complexe waterweg die een grote expertise van de reders en vooral van de loodsen vereist om de goederen op hun bestemming te brengen. Van haar monding in de Atlantische Oceaan tot aan de sluizen bij Montreal stelt de rivier de commerciële vaart voor veel problemen: verkeersoverlast voor de schepen op bepaalde plaatsen, sterke stromingen, soms hoge vloed, windcorridors en andere meteorologische verschijnselen, verschillende zoutgehalten en diepten van het water. Gebruiksconflicten met de pleziervaart, cruiseschepen, vissers en viskwekers en obstakels voor de scheepvaart zoals zeezoogdieren, drijvend afval en ijsschotsen scheppen bijkomende uitdagingen. Dat alles in een context waarin de bescherming van de ecosystemen en in het bijzonder die van de bedreigde soorten in de Saint-Lawrence absoluut noodzakelijk is. De scheepvaart moet bijdragen aan de optimalisatie van de logistieke keten van het commerciële vervoer om het vloeiender, efficiënter en effectiever te maken. Bovendien eisen de expediteurs, de reders, de maritieme agentschappen en andere actoren die gebruikmaken van het zeevervoer een hoog rendement voor een minimale prijs, met weinig risico's voor het vervoer van hun goederen.

- **Smart shipping op de Saint-Lawrence**

Smart shipping verwijst in sommige landen naar de autonome navigatie maar heeft in Quebec de betekenis van intelligente navigatie. Intelligente navigatie begint met systemen die een betere dynamische positionering van de schepen mogelijk maken afhankelijk van de navigatieomstandigheden op de Saint-Lawrence. De basiselementen van deze systemen zijn de digitale dekking van de Saint-Lawrence, de telemetrie (intelligente boeien, laagfrequente radar enz.) en een controlecentrum op afstand (verbonden met de intelligente havens). Het andere aspect van *smart shipping* is de ontwikkeling van ingebedde applicaties voor de geautomatiseerde en gestandaardiseerde uitwisseling van informatie tussen het controlecentrum en de schepen op de Saint-Lawrence. Dit zal op termijn de operationele efficiëntie en de effectiviteit op de Saint-Lawrence verbeteren.

- **Optimalisatie van de transportlogistiek in de omgeving van en op de haventerreinen van de Saint-Lawrence**

Terwijl de technologieën zich ontwikkelen en de toeleveringsketens meer en meer digitaal worden. De ontwikkeling van nieuwe intelligente planningsmodellen moet betere beslissingen mogelijk maken in en in de omgeving van de haventerreinen, en op die manier de benutting van de huidige en toekomstige haven- en intermodale infrastructuren maximaliseren. De ontwikkeling van intelligente havens en intelligente scheepvaart impliceert de centralisering, de ontwikkeling en het beheer van een grote

hoeveelheid diverse digitale informatie die men moet organiseren, standaardiseren en vlot en snel toegankelijk maken voor de gebruikers.

6.3 Beurzen van het Antwerp/Flanders Port Training Center (APEC)

De Vlaamse partij (Departement Kanselarij en Buitenlandse Zaken) biedt de Quebecse partij in overleg met het APEC een aantal (online) beurzen aan om deel te nemen aan de standaard seminars die het Antwerp/Flanders Port Training Center (APEC) organiseert en die plaatsvinden in het kader van dit samenwerkingsprogramma. Het APEC voorziet in 2021 online seminars, seminars in Antwerpen en gecombineerde seminars (1 week in Antwerpen, voorafgegaan door een online seminar) en kan Quebec subsidies voor de drie seminars toekennen.

De Quebecse partij heeft in de periode 2018-2020 zeven subsidies gebruikt (5 in 2018 en 1 in 2019), waarvan 1 online opleiding in 2020.

6.4 Beurzen van het Centre for Maritime and Air Transport Management (C-MAT)

De Vlaamse partij biedt de Quebecse partij voor de academiejaren 2021-2022 en 2022-2023 in samenwerking met het C-MAT een aantal (online) beurzen aan.

7 CULTUUR

7.1 Balans van de culturele initiatieven voor de jaren 2018-2020

In november 2018 hebben de Vlaamse minister van Cultuur, Sven Gatz, en zijn Quebecse collega, minister Nathalie Roy, een samenwerkingsoproep gelanceerd. Het Vlaamse Departement Cultuur, Jeugd en Media (CJM) en het Quebecse Ministère de la Culture et des Communications (MCC) hebben in 2018 een gezamenlijk project gestart om de samenwerking in de sector van de podiumkunsten voor een jong publiek te stimuleren. Het project liep in de periode van het werkprogramma 2018-2020 en omvatte twee programma's met wederzijdse bezoeken, gevolgd door een projectoproep. In dit programma werden vijf projecten gefinancierd voor een bedrag van meer dan € 100.000.

Deze projecten hebben wegens de COVID-19-pandemie vertraging opgelopen en zullen in de loop van het jaar worden uitgevoerd en geëvalueerd. Het kan ook nodig zijn het voorgestelde resultaat aan te passen indien blijkt dat de fysieke performances niet langer mogelijk zijn.

- Focus Ados is een samenwerking en expertise-uitwisseling voor podiumkunsten voor een jong publiek, met name tieners, in het theater. Het initiatief verbindt verschillende specialisten uit Quebec (Rencontre Théâtre-Ados, Théâtre aux Écuries en DynamO Théâtre) en Vlaanderen (fABULEUS en Kopergietery). Focus Ados brengt tieners uit Vlaanderen en Quebec samen in de uitwerking van een gemeenschappelijk artistiek project dat zowel in Gent als in Montreal zal worden getoond.
- Under the Spell of Purcell is gemaakt voor kinderen vanaf 6 jaar en combineert theater, muziek en beeldende kunst, met als centraal thema het universum van barokcomponist Henry Purcell. Schrijfster Mélanie Dumont en poppenspeler Marcelle Hudon, beiden uit Quebec, zetten zich samen met de Antwerpse Zonzo Compagnie in voor dit project, dat deel uitmaakt van Big Bang - An Adventurous Music project for Children. De Purcell-voorstelling zal in 2020 in première gaan tijdens Les Festivals de la Wallonie, en later tijdens de Big Bang Festivals in Vlaanderen en het Big Bang Festival Ottawa.

- Théâtre prêt-à-porter voor peuters, een samenwerking tussen Casteliers uit Montreal, theater De Spiegel uit Antwerpen en Le Vivier uit Montreal, bestaat uit een reeks onderzoeken en creatieve workshops voor 0- tot 3-jarigen. Drie kunstenaars uit Quebec en evenveel Vlaamse kunstenaars – onder begeleiding van Karel Van Ransbeeck, artistiek directeur van De Spiegel – zullen in deze workshops aan de slag gaan. Het project moet leiden tot de ontwikkeling van zes nieuwe korte vormen van theater met onder meer een dertigtal voorstellingen en ateliërdagen in Antwerpen en Montreal.
- Het vierde project bestaat uit residentie-uitwisselingen tussen Productions Recto-Verso (Ville de Québec) en Kopergietery (Gent), het creatiehuis voor een jong publiek. Elk van de organisaties zal in 2020 gedurende twee weken een gezelschap uit het partnergebied huisvesten en voorziet in de deelname van groepen kinderen met het oog op onderzoek/creatie en verspreiding.
- Mü is een cocreatieproject tussen het Quebecse gezelschap Danse Carpe Diem/Emmanuel Jouthe en het INTI-gezelschap van de Vlaamse choreografe Annabel Schellekens. Mü is een uitwisseling van expertise die zich richt op het verrijken van de relatie tussen de choreografen en hun toeschouwers. Deze artistieke ontmoeting zal uitmonden in een reeks hedendaagse dansvoorstellingen voor een jong publiek (9-13 jaar) op het festival Blok-Bloc in Antwerpen.

7.2 Toekomstige projecten en activiteiten 2021-2023

Vlaanderen en Quebec willen de samenwerking rond voorstellingen voor het jonge publiek voortzetten maar ze ook uitbreiden naar alle podiumkunsten, met een bijzondere aandacht voor dans en muziek. De digitale projecten voor het delen van expertise in het gebruik van nieuwe technologieën bij de creatie, de verspreiding en de bescherming van culturele inhoud zijn eveneens prioriteiten voor de periode 2021-2023. Daarom hebben Quebec en Vlaanderen een projectoproep gelanceerd, die op 11 januari 2021 afliep, voor projecten die tussen 1 april 2021 en 31 augustus 2023 zullen worden uitgevoerd.

Gelet op de impact van de pandemie op de internationale mobiliteit, kunnen de samenwerkingen innoverende vormen aannemen. Na de oproep zijn veertien projecten ingediend. Zeven zijn het voorwerp van een aanvraag bij de twee regeringen, drie zijn alleen in Vlaanderen ingediend en vier alleen in Quebec. Vlaanderen en Quebec hebben op 28 januari 2021 vergaderd om de projecten samen te beoordelen, waarna vier projecten voor financiële steun werden geselecteerd.

Op het vlak van het immateriële culturele erfgoed en het ambacht wisselen Vlaanderen en Quebec ervaring en kennis uit van experts in de toepassing en conversie van het beleid van UNESCO 2013. Ze zullen hun kennis blijven delen en onderzoeken hoe ze kan worden verdiept en verruimd.

Quebec en Vlaanderen verbinden zich tot de uitwisseling van informatie voor een betere kennis van de digitale culturele omgeving en de innoverende initiatieven in deze sector op hun respectieve grondgebied. Ze plannen onder meer presentaties van experts en van bestaande steuninitiatieven en -programma's, om de kennis te verbeteren en eventueel concreter samen te werken.

8 MILIEU

De twee partijen komen overeen om samen bij de internationale instellingen tussen te komen over zaken van gemeenschappelijk belang.

De twee partijen zullen het regionale beleid bevorderen in het kader van Agenda 2030 en de mondiale en Europese netwerken waaraan ze allebei deelnemen, rond de thema's van klimaatverandering, biodiversiteit en het milieu in het algemeen, zoals Regios4.

Ze zullen ook de samenwerking en de versterking van de capaciteiten voortzetten in de multilaterale sfeer, en de uitvoering van het Programma 2030 met betrekking tot de kaders zoals de Raamovereenkomst van de Verenigde Naties inzake klimaatverandering, het Biodiversiteitsverdrag en het Adviescomité van de subnationale regeringen voor de biodiversiteit, en de United Nations Environment Assembly.

Bovendien zullen de twee partijen informatie en kennis uitwisselen over de realisatie van de doelstellingen voor duurzame ontwikkeling, over de geïntegreerde en duurzame ruimtelijke ordening en ontwikkeling, en over de kaders waarbinnen ze werken.

9 BESLUIT

Het samenwerkingsprogramma van de 16e Vaste Gemengde Commissie Vlaanderen-Quebec loopt tot december 2023. De bijgevoegde projecten zijn er een integraal onderdeel van, maar sluiten geen andere initiatieven of professionele bezoeken uit.

De twee partijen worden het via de diplomatieke kanalen eens over de voorwaarden van elke component van het samenwerkingsprogramma. Alle meningsverschillen over de interpretatie of de uitvoering van dit samenwerkingsprogramma zullen door minnelijke onderhandelingen tussen de partijen worden geregeld. De partijen verbinden zich tot de organisatie van een vergadering over het werkprogramma op uitdrukkelijk verzoek van één van de partijen.

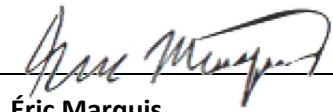
De twee partijen zijn het erover eens dat de volgende vergadering van de Vaste Gemengde Commissie zal plaatsvinden in het tweede semester van 2023.

Ondertekend op twee originele exemplaren in het Frans en het Nederlands.

Voor de regering van Quebec,

PLAATS : Québec

DATUM : 19 april 2021

Éric Marquis

Sous-ministre adjoint aux relations
bilatérales

Ministère des Relations internationales
et de la Francophonie

Voor de Vlaamse Regering,

PLAATS : _____

DATUM : _____

Julie Bynens

Secretaris-generaal

Departement Kanselarij en Buitenlandse Zaken

BIJLAGE 1

TITEL VAN HET PROJECT	INDIENER QUEBEC	NAAM PARTNER VL	GEVRAAGD BEDRAG
Morgana-Mechanik / Marionnette et Robotique	Casteliers Maison internationale des arts de la marionnette (MIAM) 30, avenue Saint-Just Montréal (Québec) H2V 1X8 Louise Lapointe, codirectrice générale et directrice artistique direction@casteliers.ca	Cultuurcentrum Het Gasthuis - Boze Wolffestival Ten Drossaarde 1, 3200 Aarschot, België Maaïke Vanderheagen, artistiek directeur maaïke@hetgasthuis.be	\$ 12.000
Les Cliniques dramaturgiques - - une pollinisation artistique intercontinentale	Festival TransAmériques 460 Rue Sainte-Catherine O, bureau 810 Montréal (Québec) H3B 1A7 Mill, Jessie Dramaturge et conseillère artistique <u>Voor:</u> Lavoie, David Codirecteur général et directeur administratif david.lavoie@fta.ca <u>Andere partner:</u> LA SERRE - arts vivants 1182, boulevard Saint-Laurent Montréal (Québec) H2X 2S5 de Repentigny, Vincent Directeur artistique et général vderepentigny@laserre.ca	Les enfants du garage 7 Gemenebeemdenstraat 1120 Neder-Over-Heembeek Vanderieck, Sara Artistiek directeur sara@lesenfantsdugarage.be	\$ 12.000
In Correspondance	Le Carrousel 2017, rue Parthenais Montréal (Québec) H2K 3T1 Huot, Marie-Ève Codirectrice artistique mehuot@lecarrousel.net	BRONKS Varkensmarkt 15-17, 1000 BRUSSEL, België VANDYCK, Geert Coördinator	\$ 12.000

Résidences de création sonore bilatérales entre Québec et Bruxelles - mise en commun des sphères éducationnelles et professionnelles	Université Laval École d'art Édifice La Fabrique 295, boul. Charest Est Québec (Québec) G1K 3G8 Faubert, Julie Professeur agrégée	Q-02 Werkplaats experimentele muziek en klankkunst Steenkoolkaai Brussel, België Eckhardt, Julie Programmatiecoördinatrice	\$ 11.600
Analyse du discours médiatique d'une reprise durable post COVID-19	Université TÉLUQ Département science et technologie 455, rue du Parvis Québec (Québec) G1K9H6 Weissenberger, Sebastian Professeur sebastian.weissenberger@teluq.ca	Universiteit Antwerpen Sint-Jacobsstraat 2, 2000 Antwerpen, België Pieter Maesele, Hoofddocent	\$ 4.500
Solution d'Intelligence Artificielle pour le Diagnostic de Prise de température Corporelle BATMAN (SIAD-BATMAN)	Université Laval Département de génie électrique et de génie informatique 1065 avenue de la Médecine Québec (Québec) Maldague, Xavier Professeur titulaire Xavier.Maldague@gel.ulaval.ca	Universiteit Antwerpen, Faculteit Toegepaste Ingenieurswetenschappen – dept. Elektromechanica Campus Groenenborger, G.Z.354, Groenenborgerlaan 171, 2020 Antwerpen, België Steenackers, Gunther Prof.dr.ir., Departementshoofd Elektromechanica	\$ 10.000
Recharge sans-fil des véhicules électriques en milieu nordique	Université du Québec à Trois-Rivières 3351, boul. des Forges Trois-Rivières (Québec) G8Z 4M3 Cardenas, Alben Professeur Alben.cardenasgonzalez@uqtr.ca	KU LEUVEN Agoralaan B bus 8 - box 15151, 3590 Diepenbeek, BELGIUM Martinez, Wilmar Professor	\$ 9.500

Bijlage 2

XVIe vaste gemengde samenwerkingscommissie Quebec-Vlaanderen

4 februari 2021

15 u. tot 16.50 u. (9 u. tot 10.50 u. QC)

Departement Kanselarij en Buitenlandse Zaken van Vlaanderen
en
Ministère des Relations internationales et de la Francophonie

LIJST VAN DE DEELNEMERS

Vlaamse afvaardiging:

Julie BYNENS	Secretaris-generaal Departement Kanselarij en Buitenlandse Zaken van Vlaanderen
Liesbeth SERVIRANCKX	Directeur Departement Cultuur, Media, Jeugd en Brussel
Evelien STAELENS	Directeur Noord-Amerika en Midden-Oosten Flanders Investment and Trade - Montreal
Tijl DENDAL	Adviseur internationaal beleid en samenwerking Vlaams Departement Mobiliteit en Openbare Werken
Marie-Anne PERSOONS	Adviseur internationale aangelegenheden Departement Onderwijs en Vorming
Tom GOVAERT	Beleidsmedewerker Noord-Amerika Departement Kanselarij en Buitenlandse Zaken van Vlaanderen
Isabelle VERBAEYS	Verantwoordelijke internationale aangelegenheden Fonds voor Wetenschappelijk Onderzoek (FWO)

Afvaardiging van Quebec:

Éric MARQUIS	Sous-ministre adjoint aux affaires bilatérales Ministère des Relations internationales et de la Francophonie
Pierre-Luc DESGAGNÉ	Délégué général Délégation générale du Québec à Bruxelles
Marie-Josée AUDET	Directrice Direction Europe et Institutions européennes Ministère des Relations internationales et de la Francophonie

Renée-Maude LEBRUN	Conseiller spécialisée en affaires internationales Investissement Québec International
André TREMBLAY	Directeur du développement des affaires pour le Benelux -Investissement Québec
Alexandra BURNET	Conseillère en affaires internationales Direction des partenariats canadiens et internationaux en innovation Ministère de l'Économie et de l'Innovation
Delphine OUEDRAOGO	Conseillère en affaires internationales Direction des relations extérieures et avec les communautés autochtones, anglophones et culturelles Ministère de l'Enseignement supérieur
Laurent CORBEIL	Responsable de programmes Fonds de recherche du Québec
Daniel PAQUET	Coordonnateur Direction du secrétariat de la stratégie maritime Ministère des Transports du Québec
Geneviève HÉBERT	Conseillère affaires internationales - Espagne/Portugal et Benelux Direction des affaires internationales et des relations intergouvernementales Ministère de la Culture et des Communications
Michel-Denis AUCLAIR	Chef de pupitre Benelux Direction Europe et Institutions européennes Ministère des Relations internationales et de la Francophonie
Simon MOREAU	Conseiller aux pupitres Benelux et Allemagne, Autriche et Suisse Direction Europe et Institutions européennes Ministère des Relations internationales et de la Francophonie
Grégoire DIAMANT	Conseiller aux affaires bilatérales et affaires publiques Délégation générale du Québec à Bruxelles
Stéphanie FRANSSEN	Attachée aux affaires bilatérales et à la coopération Délégation générale du Québec à Bruxelles
Jean FRÉDÉRIC	Attaché aux affaires culturelles Délégation générale du Québec à Bruxelles
Stéphanie ROBIN	Attaché économique Délégation générale du Québec à Bruxelles